

I.

Informace

**k podnětu JUDr. Zdeňka Altnera na podání návrhu na pozastavení činnosti
České strany sociálně demokratické**

Dne 13. června 2016 byl doručen vládě České republiky podnět advokáta JUDr. Zdeňka Altnera k podání návrhu na pozastavení činnosti České strany sociálně demokratické (dále jen „ČSSD“) dle ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, v platném znění (dále jen „zákon č. 424/1991 Sb.“). Pro posouzení tohoto podnětu jsou rozhodné následující skutečnosti.

I.

Podle ustanovení § 3 odst. 1 písm. a) zákona č. 424/1991 Sb. mohou státní orgány zasahovat do postavení a činnosti politických stran a politických hnutí (dále jen „stran a hnutí“) jen na základě zákona a v jeho mezích.

Dle § 4 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb. mohou vznikat a vyvíjet činnost jen takové strany a hnutí, které neporušují ústavu a zákony, jejichž cílem není odstranění demokratických základů státu, které mají demokratické stanovy a demokraticky ustavované orgány, které nesměřují k uchopení moci a zabránění ostatním stranám a hnutím se o ni ucházet ústavními prostředky nebo které nesměřují k potlačování rovnoprávnosti občanů a jejichž program nebo činnost neohrožují mravnost, veřejný pořádek nebo práva a svobodu občanů.

Podle § 14 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb. může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, pokud jednají mimo jiné v rozporu s ustanovením § 1 až 5 téhož zákona, tzn. z důvodů výše uvedených, a dále pak tehdy, je-li porušována zákonná úprava týkající se členství ve stranách a hnutích, oddělení stran a hnutí od státu nebo zákaz jejich ozbrojení.

Do činnosti strany a hnutí lze zasáhnout za kumulativního splnění čtyř podmínek: **1) je-li jejich chování protiprávní (§ 4 zákona č. 424/1991 Sb.), 2) je-li straně a hnutí přičitatelné, 3) představuje-li dostatečně bezprostřední hrozbu ohrožení demokracie a 4) zamýšlený zásah je přiměřený sledovanému cíli, tzn. není narušena proporcionalita mezi omezením práva sdružovat se ve stranách a hnutích a zájmem společnosti na**

ochraně jiných hodnot. Těmito hodnotami jsou zejména zájem na bezpečnosti státu, veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku, předcházení trestným činům nebo ochrana práv a svobod druhých (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. Pst 1/2008 – 66).

Postup podle § 14 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb. je tak vyhrazen nejzávažnějším případům. K pozastavení činnosti strany a hnutí, stejně tak jako k jejich rozpuštění tudíž nepostačuje každé porušení zákona. Je-li straně a hnutí vytýkáno neplnění určitých povinností, které jsou vynutitelné různými sankcemi např. v rámci správního trestání, je třeba vycházet z toho, že není v případě neplnění těchto povinností na místě bez dalšího zásah do jejich činnosti ve smyslu zákona č. 424/1991 Sb. Podle nálezu Ústavního soudu, sp. zn. Pl. ÚS 26/94, je v zásadě nutné přijmout i ve spojení s protiprávním chováním spočívajícím v porušování ústavy a zákonů tezi, že nikoliv každé banální porušení práva nebo ohrožení právem chráněných hodnot může vést k zásahu do práva na sdružování v politických stranách, ale musí se jednat o intenzivní porušení či ohrožení hodnot týkajících se demokratických základů státu.

Dle § 15 odst. 2 zákona č. 424/1991 Sb. pozastavit činnost strany a hnutí nebo je rozpustit nelze v době ode dne vyhlášení celostátních voleb do Poslanecké sněmovny, Senátu, zastupitelstev měst a obcí a zastupitelstev vyšších územních samosprávních celků do desátého dne po posledním dni těchto voleb. To neplatí, jestliže je činnost strany a hnutí v rozporu s § 4.

V současné době výše uvedená ochranná lhůta počala běžet dne 6.5.2016 (den publikace ve Sbírce zákonů), kdy prezident vyhlásil volby do Senátu Parlamentu České republiky a volby do zastupitelstev krajů. Ochranná lhůta by měla uplynout nejpozději 31.10.2016.

K podání návrhu Nejvyššímu správnímu soudu je dle ustanovení § 15 odst. 1 citovaného příslušný též prezident republiky; pokud tak neučiní vláda do 30 dnů od doručení podání. V této souvislosti se poznamenává, že za dobu účinnosti zákona č. 424/1991 Sb. tak prezident republiky dosud neučinil.

II.

V daném případě se JUDr. Zdeněk Altner domáhá podání návrhu na pozastavení činnosti ČSSD z důvodu, že dle jeho názoru „tato politická strana dlouhodobě nerespektuje právní řád České republiky tím, že neplní své závazky ze smlouvy, a to z mandátní smlouvy uzavřené s ním dne 2.5.1997“. V této souvislosti rekapituluje průběh soudního sporu týkající se dané smlouvy a poukazuje na „Nerespektování pravomocného rozhodnutí soudu,“ rozumí se rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 31. 3. 2016, „Nezákonný postup ČSSD při převádění finančních prostředků z bankovních účtů do pokladen“, rozumí se do pokladen strany, „Lživé informování veřejnosti, věřitele, exekučního soudu i Nejvyššího soudu České republiky“.

republiky ze strany ČSSD o tom, že má ČSSD úvěr ve výši 338 mil. na úhradu dlužné pohledávky“, „Nezákonný postup ČSSD při mediálních výpadech a osočování svého věřitele“, „Nezákonný postup ČSSD po podání návrhu na pověření exekutora soudem“. Z výše uvedeného JUDr. Zdeněk Altner dovozuje, že ČSSD dlouhodobě nerespektuje ústavní pořádek České republiky, zákony, jakož i zásady, na kterých je právní řád České republiky postaven, že ČSSD tedy jedná v rozporu s odst. a) ustanovení § 4 zákona č. 424/1991 Sb., a proto je na místě projednat pozastavení její činnosti. Závěrem svého podnětu, čítajícího 62 stran včetně příloh, uvádí, že ČSSD jako politická strana, která se účastní na výkonu pravomoci orgánů Unie, jako tzv. politická strana na evropské úrovni, a je podřízena podle čl. 224 Smlouvy o fungování EU zejména ve svém financování pravidlům stanoveným Parlamentem EU a Rady EU, dlouhodobě systematicky porušuje základní zásady práva Unie.

Z hlediska skutečností uvedených v části I. této informace je třeba pohlížet i na námitky JUDr. Zdeňka Altnera, jejichž podstata se týká jeho občanskosprávního sporu s ČSSD. Vstoupení vlády do tohoto sporu za využití zákona č. 424/1991 Sb. by tak představovalo popření jeho smyslu a účelu, neboť podáním návrhu na pozastavení činnosti ČSSD ve spojitosti s namítaným údajným nezákonným postupem strany ve vazbě na rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 31.3.2016 by de facto představovalo suplování rozhodnutí, které je ve výlučné pravomoci soudů projednávajících daný spor. V této souvislosti se poukazuje na aktuální pravomocné usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 6.6.2016, sp. zn. Ncn 178/2016, kterým byla odložena vykonatelnost rozsudku Městského soudu v Praze v části, jíž byl potvrzen rozsudek Obvodního soudu v Praze 1 ze dne 24.11.2014, č.j. 24 C 265/2000-95, ve výroku vyhovujícím žalobě v rozsahu povinnosti žalované zaplatit v něm specifikované finanční částky, a to do právní moci rozhodnutí o dovolání podaném v této věci ČSSD.

Ve spojitosti s námitkami uváděnými JUDr. Zdeňkem Altnerem vůči České straně sociálně demokratické je Ministerstvo vnitra toho názoru, že s hledem na zákonné podmínky pozastavení činnosti strany a hnutí nejsou tyto v daném případě naplněny. Jak vyplývá z výše uvedeného, vznesené námitky se týkají občanskoprávní roviny dané věci a nejedná se tak o situaci, jež by odůvodňovala zpracování příslušného návrhu vlády Nejvyššímu správnímu soudu.